

PRZEWAGA KONTRAKTOWA - POSTĘPOWANIE PREZESA UOKIK WOBEC MLEKPOLU

- Prezes UOKiK Tomasz Chróstny postawił zarzuty Spółdzielni Mleczarskiej Mlekpól.
- Przedsiębiorca może nieuczciwie wykorzystywać swoją przewagę kontraktową wobec dostawców.
- Grozi za to kara do 3 proc. rocznego obrotu przedsiębiorcy.

[Warszawa, 10 listopada 2022 r.] Spółdzielnia Mleczarska Mlekpól to jeden z największych producentów mleka i wyrobów mleczarskich w Polsce. Produkty takich marek jak m.in. Łaciate, Milko, Mazurski Smak czy Rolmlecz powstają w 13 zakładach przetwórczych. Mlekpól skupuje mleko od producentów rolnych, którzy są jednocześnie członkami spółdzielni. Współpraca odbywa się na podstawie umów kontraktacyjnych. Strony działają w oparciu o przygotowany wzór umowy, a pojedynczy dostawca nie ma wpływu na jego treść. Z dotychczasowych ustaleń Urzędu wynika, że warunki tej umowy mogą zawierać postanowienia niekorzystne dla dostawców.

Prezes UOKiK Tomasz Chróstny postawił Mlekpólowi zarzuty nieuczciwego wykorzystania przewagi kontraktowej. Dotyczą one m.in. następujących praktyk:

- Możliwość jednostronnej zmiany cennika skupu mleka, również z mocą wsteczną. Zmiana cennika nie wymaga zgody spółdzielców, a niekiedy nawet ich powiadamiania.
- Utrudniony dostęp dostawcy do pełnej informacji o warunkach realizacji umowy. Kontrakt wymaga od rolników spełnienia wymogów dotyczących jakości mleka zawartych w aktach wewnętrznych spółdzielni. Warunki te nie są dołączane do umowy, zatem dostawca nie posiada pełnej wiedzy, jakie dodatkowe parametry, poza ustawowymi, musi spełniać wyprodukowane mleko, ani jakie są szczegółowe zasady świadczenia dostaw.
- Niejasne zasady stosowania kar, ich arbitralne wymierzanie. Dostawca, nawet za drobne naruszenie umowy jest zagrożony karą pieniężną, rozwiązaniem umowy bez wypowiedzenia lub innymi sankcjami, które spółdzielnia może stosować łącznie.
- Obniżanie ceny na pełnowartościowe mleko w okresie wypowiedzenia umowy.

- Brak możliwości weryfikacji jakości mleka w niezależnym od Mlekpola laboratorium. Wynik oceny jakościowej sprzedawanego mleka ma zasadnicze znaczenie dla dostawcy, gdyż decyduje o cenie. W przypadku obniżenia ceny mleka lub nieprzyjęcia go na skutek negatywnej oceny jego jakości przez Mlekpól, dostawca nie ma możliwości zweryfikowania badań w laboratorium niezależnym od spółdzielni.
- Brak możliwości zwolnienia producenta z obowiązku dostawy mleka w przypadku wystąpienia okoliczności od niego niezależnych (np. wypadku, awarii, trudnych warunków atmosferycznych). Mlekpłowi natomiast przysługuje uprawnienie do nieodebrania mleka w razie wystąpienia siły wyższej.

Wymienione praktyki są również niezgodne z rekomendacjami zawartymi w [raporcie](#) UOKiK z 2018 roku zawierającym konkretne wskazania dotyczące umów przetwórców mleka z dostawcami. Obowiązująca od grudnia 2021 r. nowa ustawa o przewadze kontraktowej pozwala Prezesowi UOKiK na kontrolę relacji wewnątrzspółdzielczych, dlatego też Urząd sprawdza, czy spółdzielcy mają zagwarantowane uczciwe zasady dostaw mleka.

- Od publikacji raportu UOKiK w 2018 roku wiadomo, jak powinny wyglądać prawidłowe umowy przetwórców mleka z dostawcami. Niestety, przeprowadzona analiza praktyk stosowanych przez Mlekpól wskazuje, że spółdzielnia mogła w nieuczciwy sposób wykorzystywać swoją przewagę kontraktową. Umowa opracowana przez Mlekpól zawierała liczne postanowienia niekorzystne dla kontrahentów, mogło to zaburzać stabilność warunków działania hodowców oraz naruszać ich interesy ekonomiczne - mówi Prezes UOKiK Tomasz Chróstny.

Prezes UOKiK prowadzi również postępowania wyjaśniające dotyczące Okręgowych Spółdzielni Mleczarskich w [Łowiczu](#) oraz w Kole - sprawdza poprawność umów i stosowanych praktyk.

Przedsiębiorco, rolniku, jeżeli działasz w branży rolno-spożywczej i twój duży kontrahent wykorzystuje swoją przewagę, narzucając niekorzystne dla ciebie warunki współpracy - **zawiadom UOKiK**. Uruchomiliśmy specjalny formularz, który ułatwi ci zgłoszenie nieprawidłowości. Wejdź i wypełnij: <https://ankieta.uokik.gov.pl/formularz-zgloszenie-przewaga/>.